

ŁĄCZĄ NAS TATRY

Newsletter Związku Euroregion "TATRY"

Drodzy Czytelnicy,

w październikowym numerze newslettera Euroregionu „Tatry” chcielibyśmy przybliżyć Państwu kilka informacji na temat kolejnych wydarzeń i zadań zrealizowanych przez Mikrobeneficjentów oraz Związek Euroregion „Tatry” w ramach Programu INTERREG V-A Polska – Słowacja 2014 – 2020.

Związek Euroregion „Tatry” w ramach mikroprojektu własnego pt. "Walory kulturowe i przyrodnicze pogranicza polsko-słowackiego" realizowanego ze Zdrúżeniem Euroregion Tatry zorganizował w pierwszych dniach października V finałowy etap polsko – słowackiego wyścigu rowerowego Euroregion Tatry Tour. Kolejnym wydarzeniem była promocja książki Mieczysława J. Adamczyka pt. "Karpaty Polskie. Przyroda, człowiek - karty z przeszłości" połączona z wystawą ilustracji z tej publikacji. Wystawa będzie prezentowana w Ośrodku Współpracy Polsko – Słowackiej w Nowym Targu do 31 grudnia bieżącego roku. Serdecznie Państwa zapraszamy.

W dniach 12 – 13 października w Rajeckich Teplicach na Słowacji Przedstawiciele Związku Euroregion „Tatry” uczestniczyli w VII Posiedzeniu Komitetu Monitorującego Programu INTERREG V-A Polska - Słowacja 2014-2020.

Z satysfakcją informujemy, że jesień mija pod znakiem wielu wydarzeń realizowanych przez Mikrobeneficjentów w ramach Programu INTERREG V-A Polska – Słowacja 2014 -2020, które krótko Państwu prezentujemy.

Zapraszamy do lektury.

Spotkanie na Wiktorówkach. Fotografia udostępniona przez Beneficjenta

Rozmowy/ wywiady/ oświadczenia

Warto poznawać doświadczenia innych beneficjentów w realizacji ciekawych polsko-słowackich projektów. Dziś przedstawiamy informację nadesłaną z Poronina.

Gmina Poronin zrealizowała dwa mikroprojekty „Ponad granicami Gmina Poronin - Mikroregion Baranec” oraz „Na szlaku kultury sakralnej Gmina Poronin - Obec Štrba”, który zrealizowany był przez Gminę Poronin wraz z ośmioma partnerami. W obu projektach osiągnięto zakładane cele również dzięki dobrej współpracy z Biurem Euroregionu „Tatry”, którego pracownicy służyli pomocą podczas wdrażania i rozliczania projektów.

Realizacja projektów była możliwa dzięki uzyskaniu dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu „Tatry” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007-2013.

W ramach projektu „Na szlaku kultury sakralnej Gmina Poronin - Obec Štrba” przedstawiciele Obec Štrba, pracownicy Gminy Poronin i GOK w Poroninie oraz polscy i słowaccy twórcy ludowi opracowali i wytyczyli ścieżkę turystyczno-edukacyjną Szlakiem sztuki sakralnej pogranicza polsko-słowackiego. Ścieżka obejmuje architekturę sakralną Gminy Poronin i Obec Štrba: kościoły, kapliczki oraz dzieła twórców ludowych tworzących sztukę sakralną na pograniczu polsko-słowackim. Szlak sztuki sakralnej w Gminie Poronin i w Obec Štrba posiada swoje odzwierciedlenie w postaci: filmu multimedialnego na płycie DVD, aplikacji mobilnej na smartfony, publikacji albumowej, mapy oraz tablic informacyjnych z kodami QR w wersji językowej polskiej, słowackiej i angielskiej.

W ramach projektu odbył się plener rzeźbiarski. W czasie siedmiu dni warsztatów rzeźbiarskich o tematyce „Na szlakach świętości – Patroni Parafii Gminy Poronin i Obce Štrba” 6 polskich i 6 słowackich rzeźbiarzy na terenie Gminnego Ośrodka Kultury w Poroninie wykonało rzeźby patronów Parafii Gminy Poronin i Obce Štrba, które stanowiły wystawę plenerową na terenie GOK w Poroninie.

Kościół w Zębie. Fotografia udostępniona przez Beneficjenta

Realizacja projektu z tak wieloma partnerami to liczne obowiązki, ścisła współpraca pomiędzy partnerami, ale również korzyści dające możliwość wymiany doświadczeń, a zaangażowanie partnerów zapewnia efektywność podejmowanych działań i pozwala na skuteczną realizację celów.

Obecnie Gmina Poronin wraz z Obec Liptovská Kokava realizuje mikroprojekt wspólny pt. „Odnowa obiektów historyczno-przyrodniczych Liptova i Gminy Poronin w celu ich ochrony i promocji”, przy którym na każdym etapie realizacji współpracujemy z pracownikami Biura Euroregionu „Tatry”. W ramach zadań mikroprojektu partner wiodący Obec Liptovská Kokava zrekonstruuje i zmodernizuje górski szlak turystyczny i trasę rowerową. Szlaki zostaną wyposażone w infrastrukturę towarzyszącą (tj. panele informacyjne, zadaszenie dla rowerzystów ze stołami i ławkami). Kolejnym zadaniem partnera słowackiego będzie stworzenie aplikacji mobilnej. Zadanie Gminy Poronin obejmuje remont zabytkowego budynku pod nazwą „Wańkówka” o charakterze regionalnego

budownictwa podhalańskiego. Realizacja zadania umożliwi zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego pogranicza oraz zwiększy jego wykorzystanie.

Stanisława Słomka
Urząd Gminy Poronin

Ciekawe mikroprojekty

„Człowiek w kulturze i przyrodzie polsko-słowackiego Spisza.”

Beneficjentem tego mikroprojektu jest Gmina Łapsze Niżne, a słowackim partnerem Mesto Spišská Stará Ves. Całkowita wartość mikroprojektu to 73 720,05 EUR z czego 62 662,03 EUR finansowana jest z EFRR. Okres realizacji mikroprojektu 04-2017 - 03-2018.

Wspólne opracowanie i wdrożenie zadań mikroprojektu ma na celu zaprezentowanie tradycji kulturowych oraz bogatej infrastruktury turystycznej w regionie jak największej liczbie mieszkańców i turystów.

Poprzez realizację mikroprojektu zostaną pokazane ciekawe miejsca, nie do końca znane mieszkańcom i turystom, a bezcenne pod względem kulturowym i przyrodniczym.

W ramach mikroprojektu zostaną zrealizowane zadania inwestycyjne przez Gminę Łapsze Niżne – montaż 10 tablic panoramicznych i 10 tablic informatycznych, montaż ławek drewnianych, koszy przy tablicach, montaż dwóch lunet widokowych w miejscowości Łapszanka oraz Łapsze Wyżne (Grandeus), budowa platformy widokowej drewnianej na górze Żor w paśmie Pienin Spiskich, utworzenie miejsc postojowych w miejscowości Falsztyn, obiekty te będą stanowiły uzupełnienie transgranicznych szlaków pieszo-rowerowych.

Partner słowacki wyda publikację w postaci książki obejmującej tradycje, gwarę, zwyczaje itp. czyli tzw. bogactwo duchowe pogranicza polsko - słowackiego Spisza oraz na zakończenie projektu zorganizuje konferencje (prelekcje, występy zespołów regionalnych, dystrybucja książki).

Platforma widokowa na Górze Żor. Fotografia udostępniona przez Beneficjenta

Widok z platformy widokowej na Górze Żor. Fotografia udostępniona przez Beneficjenta

Parking do 5 stanowisk w miejscowości Falsztyn. Fotografia udostępniona przez Beneficjenta

„Cykl szkoleń edukacyjnych dla pracowników parków narodowych po obu stronach granicy”

Tatrzański
Park Narodowy

Mikroprojekt, którego pomysłodawcą jest Tatrzański Park Narodowy, realizowany jest od czerwca 2017 r. dzięki wsparciu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 23 555,11 euro w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020. W ciągu roku parki narodowe, które gospodarują na terenie Tatr, a więc TPN i TANAP organizują różnorodne szkolenia w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych swoich pracowników. Obydwie instytucje od dawna realizują wspólne działania dotyczące ochrony fauny. Natomiast dotychczas brakowało wspólnie opracowanej metodyki w zakresie zbierania i opisywania prób, co jest bardzo istotne ze względu na wędrowki zwierząt, dla których nie istnieją granice państwowe. Aby wypełnić tę lukę, w dniu 19.07.2017 r. w siedzibie TPN zorganizowane zostało wspólne szkolenie biometryczne, w którym uczestniczyło 100 pracowników z obu parków narodowych.

Specyfika pracy w trudnych warunkach wysokogórskich wymaga od pracowników tatrzańskich parków umiejętności bezpiecznego poruszania się w terenie, dlatego w projekcie zaplanowano szkolenia wysokogórskie prowadzone bez, jak i z wykorzystaniem sprzętu taternickiego. Będą one realizowane pieszo - w okresie bezśnieżnym i na nartach - zimą. Pierwsze z cyklu tych szkoleń przeprowadzono w drugiej połowie października. Uczestnicy doskonalili swoje umiejętności przemierzając szlaki prowadzące na: Giewont, Szpiglasowy Wierch, Świnicką Przełęcz - Karb - Czarny Staw Gąsienicowy, Juranową Przełęcz - Bobrowiec, Czarny Szczyt, Ganek, Hawrań, Durny Szczyt, Staroleśną (Bradawicę), Wołoszyn, Halę Gąsienicową - Krzyżne - Dolinę Pięciu Stawów oraz Siwy Wierch.

18.10.2017 – Ganek, fot. Archiwum TPN

Przed uczestnikami projektu są jeszcze szkolenia w zakresie bezpiecznego poruszania w warunkach zagrożenia lawinowego. Najpierw odbędą się teoretyczne, a potem praktyczne szkolenia lawinowe, które realizowane będą w terenie na nartach lub pieszo w zależności od warunków i miejsca ich prowadzenia.

Obydwa graniczące ze sobą parki narodowe zmagają się z dużym zainteresowaniem oraz problemami turystów, taterników, skialpinistów, naukowców, społeczności lokalnych. Do poprawy jakości w zarządzaniu i obsłudze ruchu turystycznego przyczynią się warsztaty poświęcone wymianie doświadczeń oraz wypracowaniu wspólnych dobrych praktyk w zakresie zasad udostępniania obszaru parków dla różnych grup interesariuszy. Uczestnicy nauczą się m.in. przekazywania jasnych, zrozumiałych komunikatów i regulaminów, w tym zwłaszcza wyjaśniania zakazów (które często budzą kontrowersje) związanych z bezpośrednią ochroną przyrody oraz zjawiskami przyrodniczymi. Wypracowaniu dobrych praktyk w obsłudze i organizacji ruchu turystycznego posłużą także prezentacje oferty edukacyjnej każdego z parków realizowane w formie wycieczek. Projekt zakłada w sumie 60 szkoleń/warsztatów, w których planowany jest udział łącznie 430 pracowników parków narodowych.

20.10.2017 – Siwy Wierch, fot. Archiwum Związku Euroregion „Tatry”

20.10.2017 – Siwy Wierch, fot. Archiwum Związku Euroregion „Tatry”

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Na czym polega wizyta sprawdzająca?

Polega na sprawdzeniu przez Euroregion prawidłowości realizacji mikroprojektu zgodnie z umową o dofinansowanie mikroprojektu. Prowadzona jest w trakcie realizacji mikroprojektu lub po jego zakończeniu w miejscu realizacji działań lub w siedzibie mikrobeneficjenta. Może obejmować sprawdzenie jednego działania lub całości mikroprojektu (aspektów merytorycznych i finansowych).

Ile zadań merytorycznych można realizować w mikroprojekcie?

W mikroprojekcie można w sumie realizować maksymalnie 5 zadań merytorycznych wliczając w to zadania realizowane przez partnera zagranicznego.

Więcej informacji w Poradniku Mikrobeneficjenta, który znajduje się na stronie www.pwt.euroregion-tatry.eu

20.10.2017 – Siwy Wierch, fot. Archiwum Związku Euroregion „Tatry” – wizyta sprawdzająca szkolenie wysokogórskie

REDAKCJA I DANE ADRESOWE:

Związek Euroregion "Tatry"
ul. Jana III Sobieskiego 2, 34-400 Nowy Targ
tel. 18 266 69 53,
e-mail: pwt@euroregion-tatry.eu
strona: www.pwt.euroregion-tatry.eu
FB: www.facebook.com/EuroregionTatry
Twitter: www.twitter.com/EuroregionTatry

Interreg
Polska-Słowacja
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

PREŠOVSKÝ
samosprávny kraj